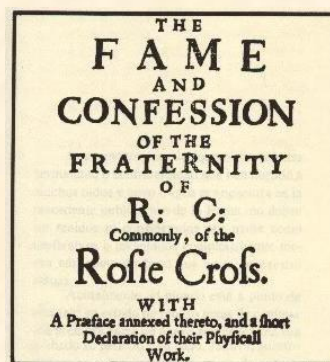

Graaf de Saint-Germain (1707?-1784?) De wandelende rozenkruiser

Ludo Noens

Midden 18de eeuw drong een mysterieuze jonkheer zonder leeftijd noch vaderland door tot de regerende toplaag van het toenmalige Frankrijk. Hij zou lid zijn geweest van de omstreden rozenkruisersorde, over magische krachten hebben beschikt en het Levenselixir op zak hebben gehad. Ook verscheidene andere Europese vorstenhoven pakte hij in met zijn curieuze talenten. Deze gladde duivelskunstenaar en typische tricksterfiguur gebruikte tal van namen, maar zijn bekendste is wel die van graaf de Saint-Germain.

In de Duitse stad Kassel verschenen tussen 1614 en 1616 drie opgemerkte traktaten die veel strijdige reacties uitlokten bij de toenmalige intelligentsia: de *Fama Fraternitatis Roseae Crucis*, de *Confessio Fraternitatis R.C.* en de *Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz Anno 1459*. Deze publicaties – hier en daar toegeschreven aan de controversiële lutherse theoloog Johan Valentin Andreae (1586-1654) – bewierookten een geheime, maar toonaangevende Orde van de R.C. Deze Orde was zagezegd meer dan een eeuw eerder gesticht door Christian Rosencreutz, een Duitse ingewijde in de 'judeo-Arabische Mysteriën'.

Het eerste manifest bespreekt onder meer de ontdekking en opening in 1604 van een zevenzijdige grafkelder – inwendig verlicht door een 'kunstzon' – waarin naast diverse klokjes en spiegels ook het boek *Vocabularium* van Paracelsus lag. Het lichaam van de in 1484 overleden Rosencreutz zou hier volkomen intact zijn aangetroffen.

Of Christian Rosencreutz meer is geweest dan een allegorisch personage is betwistbaar. Maar de invloed van de notoire arts en hermeticus Theophrastus Bombastus von Hohenheim, genoemd Paracelsus (1493-1541) op de 17de-eeuwse rozenkruisers lijkt zeker.

Deze mysterieuze orde zocht dringend sociale en wetenschappelijke hervormingen door te voeren, in een sfeer van een voor die contrareformatorische tijd ongewone tolerantie en luciditeit. De verlichte politieke en wereldbeschouwelijke ideeën die toen al overal opgang maakten, werden door de leden geprezen. Maar de ratio werd gekoppeld aan gnostische denkbeelden en aan de hermetico-kabbalistische doctrines die tijdens de Renaissance terug in zwang waren geraakt.

Zo stelde de R.C. een bijzonder belang in astrologie, magie en alchemie (de *Chymische Hochzeit* is een cryptisch inwijdingsverhaal vol alchemistische symboliek). De diepere kennis van de natuur en de spirituele evolutie van de experimenterende alchemist werden wel waardevoller geacht dan de triviale omzetting van onedele metalen in goud.

De mentale capaciteiten van de rozenkruisers schijnen groots te zijn geweest. Volgens de historicus en koninklijke bibliothecaris Gabriel Naud, hadden honger, dorst, ziekte en ouderdom geen vat meer op hen. Bovendien konden zij iedere geest of demon naar hun hand zetten. Ook beoefenden zij op bijna miraculeuze wijze de geneeskunde en zouden zij edelstenen en parels als magneten naar zich toe hebben getrokken.

CLANDESTIENE PLAKKATEN

Op een warme zomermorgen in 1623 bemerkten vroege wandelaars op de muren in de Parijse straten ongewone affiches met de volgende tekst:

'Wij, afgevaardigden van het Bestuurslichaam der Broeders van het Rozenkruis laten weten dat iedereen die zich bij ons wenst aan te sluiten, onderzocht zal worden in de ware kennis van de Allerhoogste (...) en zij zullen als wij zichtbare onzichtbaren worden en onzichtbare zichtbaren en in staat zijn zich naar wens naar elk vreemd land te verplaatsen en er de taal te spreken. Nieuwsgierigen zijn niet welkom. We kennen uw gedachten en de oprecht zoekende zal ten gepasten tijde van ons horen. Wij zullen hem dan de waarheid van onze beloften laten zien...'

De illegale plakaten lokten overal vurige polemieken uit. Voor- en tegenstanders van de 'Onzichtbare Broederschap' velden geestdriftig of verontwaardigd hun oordeel.

Eén der meest raadselachtige figuren uit de Europese geschiedenis dook geruime tijd na de dageraad der rozenkruisers op uit het niets. Als een meer afgestofte en gecultiveerde prefiguratie van de Russische wondermonnik Raspoetin werd hij in geen tijd de intieme vertrouweling van de Franse koning Lodewijk XV en van diens ondernemende favoriete, de markiezin de Pompadour. Een man van veel talenten, vertrouwd én wonderbaarlijke. Hij zou onder meer de opdracht hebben gekregen de besluiteloze vorst te waarschuwen voor de nakende revolutionaire omwentelingen...

HORACE WALPOLE

Het is de Franse maarschalk de Belle-Isle die in 1743, uit Duitsland teruggekeerd van een diplomatieke opdracht in verband met de keizerlijke aspiraties van Karel VII van Beieren, een zekere Saint-Germain mee naar Parijs brengt. Althans zo luidt het in de meeste biografieën van deze obscure graaf. Maar in feite wordt hij hier stevast verward met diens tijdgenoot Claude-Louis de Saint-Germain (1707-1778), minister van oorlog en luitenant-generaal der Franse troepen. En zo zijn er nog een aantal activiteiten

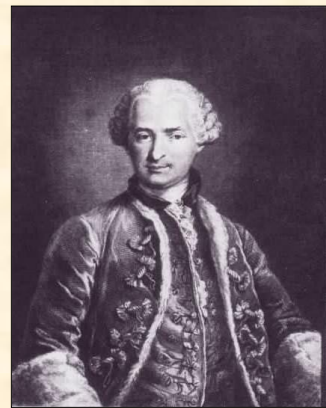
van deze staatsman die aan diens obscure naamgenoot worden toegeschreven. Wat er zeker niet toe bijdraagt de mist rond het personage te doen optrekken.

Eigenlijk is het in Engeland en twee jaar later dat de hier besproken Saint-Germain voor het eerst publiekelijk van zich laat horen. Volgens een brief van Horace Walpole, zoon van Eerste Minister Sir Robert en schrijver van de Gothic-klassieker *The Castle of Otranto*, zou een zich zo noemende 'edelman' tijdens zijn verblijf in Londen de zaak van de verbannen Schotse troonpretendent Bonnie Prince Charlie Stuart hebben verdedigd. Reden ook waarom hij urenlang ondervraagd was geweest door de getrouwen van koning George II (de aanhangers van de katholieke Stuarts hadden zich verenigd in een gezagsondermijnende Jacobietische vrijmetselaarsloge).

Saint-Germain verbleef toen al een paar jaar op Britse bodem en hij had zich door zijn excentrieke optreden in adellijke kringen al een zekere reputatie verworven.

MAN VAN DE WERELD

Saint-Germain is een figuur die in de toenmalige salons en op de diners en bals van de *gens de la haute* niet lang onopgemerkt kan blijven. Niemand weet waar hij vandaan komt. Hij eigent zich een adellijke titel toe en geeft blijk van een opmerkelijke welsprekendheid. De heren raken in de ban van zijn spannende verhalen uit vroegere tijden, waarin hij zichzelf vaak een flatterende rol geeft. De dames worden aangetrokken door het elegante en zelfverzekerde optreden van deze slanke dertiger.

Saint-Germain straalt inderdaad een enigmatische charme uit, met zijn zwart haar, donkere ogen, bruine tint, 'spirituele gelaatstrekken' (volgens getuigen) en radde tong. Hij moet ook steenrijk zijn. In elk geval ziet men hem regelmatig karbonkels van juwelen uit zijn met bont afgezoomd roco-cojasje vissen.

De graaf weet veel over geschiedenis. Sommige details van zeer verre historische gebeurtenissen klinken uit zijn mond zo kleurrijk, dat het lijkt of hij er zelf getuige van is geweest. Ook zijn talenkennis is fenomenaal: Italiaans, Spaans, Portugees, Duits, Engels en zelfs Sanskriet, Arabisch en Chinees vormen geen probleem voor hem. In de geheimen der natuur- en scheikunde is hij eveneens thuis. En de talentvolle graaf schildert bovendien zeer verdienstelijk (met bijzondere kleuren van eigen makelij). Ten slotte zingt hij en speelt op virtuoze wijze viool en klavecimbel.

De vrouwen zijn niet van hem weg te slaan. Overal waar hij komt is zijn succes verzekerd. Je zou denken dat zo'n haantje de voorste dan ook de geknipte figuur is voor ontelbare amoureuze avonturen. Welnu, hier toont zich

dan een dubbelzinniger eigenschap van de graaf: deze pruikdragende tijdgenoot van Choderlos de Laclos (schrijver van de schandaalroman *Les liaisons dangereuses*) zou nooit bij één of andere liefdesaffaire betrokken zijn geweest. Volgens sommigen leek het of de ernstige en moreel hoogstaande Saint-Germain om een duistere reden de gelofte van kuisheid had afgelegd. En een tweede eigenaardigheid: hoewel hij vaak genoeg de spilfiguur was op de diners van de *beau monde*, heeft nooit iemand Saint-Germain zien deelnemen aan de uitgebreide maaltijden die er werden geserveerd. De graaf verkoos persoonlijk bereide dieetkost, die hij thuis, ver van alle onbescheiden blikken, in zijn eentje opat...

HABITUÉ VAN VERSAILLES

In 1746, na het incident in Londen in verband met zijn Jacobietische sympathieën, reist Saint-Germain naar Duitsland, waar hij vastgoed bezit. In 1758 daagt hij dan op in Parijs, op uitnodiging van markies de Marigny, aan wie de graaf per brief zijn diensten als specialist in kleurstoffen heeft aangeboden. De Marigny, onder de indruk van diens veelzijdige kennis, introduceert Saint-Germain aan het Franse hof.

Lodewijk XV (1715-1774), voorlaatste koning van het Franse Ancien Régime, is niet bepaald geïnteresseerd in staatszaken. Levensmoe en melancholisch van aard, laat hij de initiatieven over politiek liever aan zijn gunstelingen en minnaressen over. Eén van zijn favorieten, de slimme markiezin de Pompadour, is er zelfs op korte tijd in geslaagd de regering volledig in handen te nemen.

Geïntrigeerd door de fantastische verhalen rond Saint-Germain, inviteert de verveelde vorst de graaf aan het hof, wat weldra resulteert in een intieme vriendschap tussen de twee. Saint-Germain vertrouwt Lodewijk zijn scheikundige geheimen toe aangaande het verven van zijde en leder. En terloops onthult hij de koning intieme details over zijn hovelingen.

De vorst – die wel enige belangstelling toont voor de positieve wetenschappen – is onder de indruk. Saint-Germain krijgt van hem een appartement in het kasteel van Chambord. Vanaf 1759 zal de graaf ook belast worden met geheime diplomatieke missies, die vaak indruisen tegen de openlijke politiek van madame de Pompadour.

Aan het hof begint men al snel te roddelen. Lodewijk moet zijn protégé in bescherming nemen en hij verbiedt dat er kwaad over hem wordt gesproken.

DE CHOISEUL

Saint-Germain wordt er door de jaloerse minister van buitenlandse zaken de Choiseul van verdacht te spioneren voor een Midden-Europees vorstendom en de koning kwalijk te beïnvloeden. Gedurende twee jaar worden de gangen van de graaf door de geheime politie nagegaan, maar er wordt niets

substantieels tegen hem gevonden. De bronnen van zijn rijkdommen en klinkende betalingsmiddelen blijven echter duister.

Ook over zijn afkomst blijft het gissen. Volgens Choiseul is Saint-Germain de zoon van een Portugese jood, een bankier van Adanero, gunsteling van Karel II van Spanje. Anderen hebben het over de zoon van een joodse arts, of over een uitgetreden jezuïet die met een rijke Mexicaanse trouwde en er vandoor ging met haar juwelen (!).

Of was zijn vader een belastingontvanger in Aix?

Mogelijk was de graaf zelfs die oudste zoon van een Transsylvanische vorst, van de troon beroofd door Karel VI en van jongs af opgejaagd.

Hoe dan ook, voor de Choiseul blijft de veelbesproken randfiguur een geslepen charlatan en bijgevolg een gevaar voor het hof. Hij zou zich al onder verschillende namen in de Franse buurlanden hebben vertoond.

Tijdens een geheime opdracht voor Lodewijk XV in Holland, met als doel vredesonderhandelingen met Engeland voor te bereiden, dreigt Saint-Germain door de aanhangers van madame de Pompadour ingerekend te worden in Amsterdam. De graaf wordt door agenten van de koning gewaar-schuwd en kan op tijd vluchten.

EUROPESE TOURNEE

Een fabriek van hoeden en verfstoffen die de graaf in Den Haag met succes opstart, laat hij korte tijd later in de steek. De *Gazette des Pays-Bas* van 12 januari 1761 had nog maar net geschreven:

'De zogenaamde graaf de Saint-Germain, deze onontcijferbare man waarvan men de ware naam, de oorsprong, noch het land van herkomst kent, noch de bron van zijn inkomsten en van zijn kennis, deze man die zonder uitnodiging de hoogste kringen frequenteert, die op de aarde beland is langs een weg waarnaar men het gissen heeft, is vandaag in Den Haag aangekomen, als een ongewenste in alle landen.'

Later vindt men hem terug in Rusland onder de naam Soltikoff tijdens de woelige periode van de machtsovername door Catharina II de Grote. De reislustige graaf zou er op goede voet hebben gestaan met de nieuwe keizerin, die hij samen met de fameuze broeders Orlof ten nadele van haar echtgenoot Peter III op de troon zou hebben geholpen. Maar volgens sommigen moet deze pluim op de hoed worden gestoken van de toenmalige Franse minister van oorlog met dezelfde naam.

Zeker is dat Saint-Germain voor Karel van Lotharingen in Wenen heeft gewerkt en dat hij zelfs heeft gespioneerd voor Frederik II van Pruisen. In België duikt hij op onder de naam Surmont, in Italië als markies de Montfer-rat, in Venetië als graaf de Pellamare, in Engeland als graaf Welldone, en ik sla er over.

In al deze landen beweegt hij zich met succes in de hoogste kringen. Overal geeft hij fortuinen uit en trekt hij de aandacht. Vorst en edelman ontvangen

de graaf in hun lusthoven, iedereen spreekt over hem als over een wonderbaarlijk iemand.

De *London Chronicle* van 3 juni 1760 schrijft dat 'het geheim van zijn geboorte (na zijn dood onthuld) nog meer stof zal doen opwaaien dan het raadsel van zijn leven'.

CASANOVA

Getuigen zagen Saint-Germain bezig met alchemistische activiteiten. Interessant is het verslag hierover van de Venetiaanse avonturier en alkoofheld Jacopo Casanova in diens breedsprakige *Mémoires*. Casanova had verscheidene ontmoetingen met Saint-Germain en bewonderde hem, hoewel hij zich over de graaf ook herhaaldelijk in laatdunkende bewoordingen heeft uitgesproken.

In het Vlaamse Doornik zou Saint-Germain in zijn alchemistisch laboratorium een zilverstuk van Casanova in zuiver goud hebben veranderd. De Venetiaanse verleider, zelf een gelegenheids-

zwendelaar, legt er in zijn autobiografie wel de nadruk op dat het wat hem betreft slechts kon gaan om een handige goocheltruc.

De graaf zou Casanova bovendien hebben verzekerd 300 jaar oud te zijn, dat hij het Levenselixir bezat, dat hij alles kon doen met de natuur wat hij maar wilde, dat hij diamant kon laten smelten, de kracht van

magneten kon verduizendvoudigen, enzovoort.

'Vanzelfsprekend een leugenaar en een oplichter,' noteerde Casanova. 'Maar hij verbaasde mij wel.'

Aangaande dat Levenselixir luidden er toen ook andere klokken.

EEUWIGE JEUGD

Verscheidene hovelingen en eredames van gezegende leeftijd meenden in Saint-Germain iemand te herkennen uit hun jeugd- of kindertijd, hoewel hij toen al de leeftijd had die hij nu leek te hebben. Aan Madame de Pompadour verzekert de graaf dat hij de 16de-eeuwse koning Frans I persoonlijk heeft gekend. De oude componist Rameau staat versteld over Saint-Germains muzikale kennis en beweert hem een halve eeuw eerder ontmoet te hebben op iets oudere leeftijd dan hij nú is! Ook de gravin de Gergy, vijftig jaar vroeger ambassadrice in Venetië, zegt hem daar te hebben ontmoet in zijn huidige fysieke verschijning.

Maar Saint-Germain weigert op al deze praatjes in te gaan. Hij lacht er luchtig overheen of geeft er dubbelzinnig commentaar op.

Hoe dan ook, dat hij in het bezit zou zijn van het fameuze Levenselixir, dat ontkent de graaf niet. En zelfs zijn zeer nuchtere tijdgenoot Voltaire schrijft in een brief van 15 april 1758 aan Frederik II:

'Hij (Saint-Germain) is een man die nooit sterft en die alles weet. Indertijd dineerde hij met de Concilievaders in de stad Trente en wellicht zal hij de eer hebben Uwe Majesteit binnen vijftig jaar te zien.'

Ironisch bedoeld of niet, de vijanden van Saint-Germain huren rond die tijd een zekere Gauvin in, een meester-oplichter en berucht imitator. De man doet zich voor als de spraakmakende graaf en bazuïnt overal rond dat hij ten tijde van Jezus van Nazareth heeft geleefd en diens familie goed heeft gekend. Maar het lukt Gauvin niet met zijn spottelijke Saint-Germain in diskrediet te brengen bij de koning. Hoewel dit incident de visie op het personage in historisch opzicht nog meer heeft vertroebeld.

De zeer serieuze Franse biograaf en uitgever Paul Chacornac is zo onder de indruk van Saint-Germains buitengewone bekwaamheden, dat hij zelfs de hulp van reïncarnatie inroept om ze te verklaren. Hij speculeert dat het 'tijdloze geheugen' van de graaf mogelijk hiérmee verband houdt. Is het de graaf misschien gelukt, zo vraagt Chacornac zich af, door één of andere inwijding in een ver verleden zijn toenmalige persoonlijkheid (inclusief herinneringsvermogen) integraal naar zijn volgende aardse levens mee te nemen?

En hij denkt hierbij in het bijzonder aan de Tibetaanse *tulkoe's*, vermeende reïncarnaties van opvallende persoonlijkheden die zich moeiteloos hun vorige fysieke omstandigheden kunnen herinneren. Deze verlichte tulkoe's zouden over magische krachten beschikken en zelfs in staat zijn kopieën van zichzelf te materialiseren...

CAGLIOSTRO

Vast staat dat Saint-Germain van 1764 tot 1773 in Italië verbleef. Hier zou hij dan een ontmoeting hebben gehad met de controversiële magier-avonturier Cagliostro en diens vrouw Lorenza. In een min of meer fantaisistisch werk uit 1785 van ene 'markies' de Luchet (naar het schijnt ook al een oplichter) heet het dat de graaf het avontuurlijke koppel in zijn kasteel ingewijd zou hebben in 'goddelijke mysteriën', nadat het een eerste reeks beproevingen had moeten ondergaan. Van Cagliostro weten we overigens dat hij één der voornaamste grondleggers was van de zogeheten Egyptische vrijmetselarij (waarop later de esoterische Misraïm Riten zouden worden geënt).

In 1774 duikt Saint-Germain terug op in Parijs. In haar memoires schrijft gravin d'Adhémar dat hij toen een onderhoud had met de nieuwe koningin Marie-Antoinette (in haar gezelschap) en de geschokte vorstin waarschuwde voor een nakende val van de monarchie en de overspoeling van het land door onnoemelijke wreedheden.

Saint-Germain wordt door de lichtzinnige eerste minister de Maurepas opgejaagd, maar de gewiekste graaf weet andermaal spoorloos te verdwijnen. Een politieman zou hem op straat 'een gevleugelde draak' hebben zien opklimmen, 'gelijkaardig aan deze die men in de Opera vertoont'...

DOOD EN HERREZEN

Na nog vele omzwervingen door Europa zou Saint-Germain zich in 1781 ten slotte in Eckernförde (Sleeswijk) gaan vestigen, op het kasteel van prins Karel von Hessen-Cassel, notoir liefhebber van de Hermetische Kunsten en samen met hertog Ferdinand von Braunschweig kopstuk van de toenmalige Tempeliersorde van de Strikte Observantie.

Volgens de officiële bronnen zou de omstreden graaf hier drie jaar later overleden zijn op 88-jarige leeftijd (tijdens een toevallige afwezigheid van de prins). Zijn levensavond zou vertroebeld zijn geweest door pijnlijke ouderdomskwalen en vreselijke psychische onrust omtrent nakende rampen.

Rijzen volgende problemen. Volgens de daar opgemaakte notulen was Saint-Germain in 1782 toch nog gezond en wel aanwezig op de vrijmetse-laarsconventen van Wilhelmsbad en Parijs. In 1788 zou graaf de Chalons met hem hebben gesproken op het San Marcoplein in Venetië. En volgens gravin d'Adhémar, eredame van de koningin, ontving Marie-Antoinette in de loop der volgende jaren nog meerdere anonieme waarschuwingen in verband met de komende omwentelingen; berichten die onmiskenbaar de hand van Saint-Germain verrieden.

Gravin d'Adhémar verzekert in haar *Souvenirs* zelfs dat ze persoonlijk een schriftelijke invitatie kreeg van de graaf voor een afspraak in de Récolletkerk. Hoewel de gravin wel degelijk wist van Saint-Germains overlijdensbericht uit 1784, ging ze nieuwsgierig op de uitnodiging in. In een zijkapel van de Parijse kerk ontmoette ze inderdaad een man met de gelaatstreken van Saint-Germain... zoals ze hem had gekend rond 1760! Hun gesprek draaide alweer rond de fatale wending van de Franse geschiedenis en de onafwendbare dood van het koningspaar.

Overigens is het oppassen geblazen met die pikante *Souvenirs* van onze eredame; want eigenlijk gaat het om pseudo-memoires (uit 1836) van een zekere baron de Lamothe-Langou, waarin waarheid en fictie moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn.

Dan is er nog de getuigenis van de gebroeders Rudolf en Frans Graffer, twee rozenkruisadepten uit Wenen die in hun alchemistisch laboratorium in

de Landstrasse in 1790 een uitgebreid en leerzaam gesprek zouden hebben gehad met Saint-Germain.

En volgens de Victoriaanse historicus Andrew Lang ten slotte ontmoette Lord Edward Bulwer Lytton, Brits minister van koloniën, bezielde occultist en succesauteur van onder andere *The last days of Pompei*, de bijna een eeuw doodgewaande Saint-Germain rond 1860 in Parijs! Overigens had Lyttons enigmatische romanfiguur *Zanoni*, in 1842 gecreëerd, al verdacht veel op de obscure en reislustige rozenkruiser geleken...

LEGENDE

Wat volgt is de 'Legende van Saint-Germain', uitgesponnen in talrijke geschriften die met de nodige korrels zout dienen te worden gelezen. Voor wat de theosofische lectuur betreft is misschien zelfs een paar kilo nodig. Veel moderne theosofen beschouwen Saint-Germain gewoonweg als één van hun zogeheten Verheven Meesters, een lid van de Grote Witte Loge die achter de schermen van het wereldgebeuren opereert.

C.W. Leadbeater vertelt ergens het verhaal van de jonge Bonaparte die tijdens zijn Egyptische campagne ingewijd zou zijn geweest door de fameuze Ridders van Malta. De toenmalige Grootmeester van deze Orde was volgens Leadbeater niemand minder dan Saint-Germain.

In een ander theosofisch werk heet het dan weer dat de graaf vorige levens leidde als onder andere de godin Venus (!), de Britse politicus en filosoof Francis Bacon en later als Christian Rosencreutz.

En eigenlijk zou hij de voorloper zijn geweest (en misschien de vorige incarnatie) van de Russische occultiste H.P. Blavatsky en er al een eeuw eerder op uit om de Theosofische Vereniging op te richten. Een opzet dat toen mislukte door de chaotische Franse Revolutie!

In menig opzicht was Blavatsky overigens zelf een bewonderenswaardige persoonlijkheid. Dat kan moeilijk worden gezegd van een aantal leidinggevende, maar warhoofdige figuren die haar later opvolgden.

ILLUMINATEN

Was 'graaf Saint-Germain' niet meer dan een soort Tijn Uilenspiegel, een slimme farceur die de twijfelachtige gave bezat zijn kortzichtige en lichtgelovige medemens voor eigen profijt bij de neus te nemen?

Was hij eerder een zielsverwant van zijn bewonderaar Aleister Crowley, die onbeschaamd zijn tong uitstak naar de goegemeente, maar bovendien onmiskenbaar van wangen wist op occult gebied?

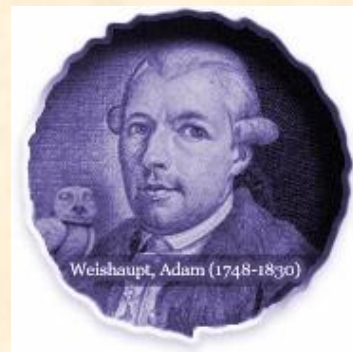
Of ging het hier werkelijk om een 'paranormale' zending van een serieuze geheime (rozenkruisers)organisatie die zich tot doel had gesteld het lot van de mensheid te verbeteren?

Intrigerend blijft de volgende anekdote.

Een zekere procureur Dumas was vijftig jaar eerder op onverklaarbare wijze spoorloos verdwenen. Toen Lodewijk XV op een keer de details van deze

onverkwikkelijke affaire aan Saint-Germain voorlegde, lukte het deze op tien minuten tijd de geheime bergplaats van het verdwenen lichaam te bepalen, met behulp van opgetekende astrologische en algebraïsche figuren. Toen de koning verbaasd naar bijzonderheden vroeg, antwoordde de graaf: 'Sire, maak u rozenkruiser en ik zal u de laatste raadsels over dit geval ont-hullen. Ik stel me aan een groot gevaar bloot, zo ik hier nu verder op inga.' Van de antimaçonnieke abbé Barruel hebben we het volgende, lasterlijke gerucht over de graaf. Volgens deze verontwaardigde ex-jezuïet zou Saint-Germain in het kasteel van Ermenonville, bij Parijs – berucht bolwerk van de Beierse *Orde der Illuminaten* – obscene 'mysteriën' hebben gepresi-deerd. Barruel verzekerde dat in het slot een soort seksueel vrije commune floreerde onder het mom van een gemengde vrijmetselaarsloge.

De *Ordo Illuminati Germaniae* was in werkelijkheid een geheim genootschap gesticht door Adam Weishaupt, professor canoniek recht aan de universiteit van Ingolstadt. De aangesloten 'geïllumineerden' hadden zeer zeker spirituele aspiraties, maar hun doel bestond er ook in de toenmalige Europese monarchieën en de Kerken val te brengen door een radicale politiek van samenzwering en infiltratie.

Het wantrouwen van Barruel was dus niet helemaal onterecht. Nog in 1983 klaagde de Canadese vader Regimbal, kopstuk van de charismatische beweging in Quebec, de Illuminaten van Beieren aan als machtsbeluste satanisten en als de aanstokers van de Amerikaanse, Franse en Russische revoluties en de beide wereldoorlogen. Bovendien zouden zij tegenwoordig de controle hebben over de wereldpolitiek en de internationale Hoge Financiën!

DE WANDELENDE ROZENKRUISER

In de eeuw der Verlichting, waarin – zo wordt ons verteld – rede en wijsgerig materialisme de toon aangaven, bloeiden esoterische orden en occulte genootschappen als nooit tevoren. Was Saint-Germain een rozenkruiser met de speciale missie eenheid en orde te brengen in de ontelbare hoge-gradenbonden die in het toenmalige Europa onder rozenkruisers- en (occulte) vrijmetselaarsvlag opereerden? Zo wordt beweerd. En ook dat de graaf geacht werd heimelijk de Hermetische boodschap van het rozenkruis te propageren aan de Europese hoven.

Ultiem opzet: 1) de bevordering der wetenschappen, 2) de morele en spirituele verheffing der mensheid.

Zoals de zaken er nu voorstaan, lijken de rosicrucianen althans in hun eerste voornemen al aardig geslaagd te zijn...

Referenties:

- Paul Chacornac, *Le Comte de Saint-Germain*. Chacornac frères, Paris, 1947.**
- J. Moura et P. Louvet, *St. Germain, le Rose-Croix immortel*. Gallimard, Paris, 1934.**
- Maurice Heim, *Le vrai visage du comte de Saint-Germain*. Gallimard, Paris, 1957.**
- J.V. Andreae, *Fama Fraternitatis en Confessio fraternitatis* in/en Frances A. Yates, *The Rosicrucian Enlightenment*. London, 1972.**
- Gérard de Sède, *La Rose-Croix*. Editions J'ai Lu, Paris, 1978.**
- Roland Edighoffer, *Les Rose-Croix*. Presses Universitaires de France, 1982.**
- Arkon Daraul, *Les sociétés secrètes*. Editions Planète, 1970.**
- Serge Hutin, *Gouvernants invisibles et sociétés secrètes*. Editions J'ai Lu, Paris, 1971.**
- Gérard Galtier, *Maçonnerie Egyptienne, Rose-Croix et Néo-Chevalerie*. Editions du Rocher, Monaco, 1989.**
- E. Bulwer Lytton, *Zanoni*. Gnosis, Amsterdam, 1924.**